

AMBASSADOR COLLEGE

Bijbel- CURSUS

**ZEGENINGEN
VAN GOD**

Het oude Israël – waarom Gods "uitverkoren volk"?

Waarom spreekt de Bijbel zoveel over Israël? Wat is het verband tussen Gods "uitverkoren volk" en geestelijk verwekte christenen in deze tijd? Hoe past het oude Israël precies in Gods plan van behoud?

God doet niet aan aanzien des persoons (Handelingen 10:34). Toch koos Hij het oude volk Israël als Zijn "uitverkoren volk". Waarom?

De meeste mensen hebben gehoord dat God het oude Israël deed ontstaan om Zijn *speciaal* volk te zijn. Toch begrijpt bijna niemand dat Hij hun de Heilige Geest en eeuwig behoud ontzegde, behalve hun profeten en enkele andere uitverkorenen. Waarom?

Het oude Israël was Gods uitverkoren volk – niet gekozen om speciale gunsten te ontvangen, maar voor een speciaal **DOEL** *ter voorbereiding op de uiteindelijke oprichting van het Koninkrijk van God!*

De Bijbel is een boek over Israël

Het kan u verbazen te vernemen dat de Bijbel zich voornamelijk bezighoudt met het volk van het oude Israël. En dat de meeste andere volken alleen maar genoemd worden voor zover zij met Israël in contact kwamen. Waarom?

Zoals we in de vorige lessen leerden, plant de Schepper God Zichzelf voort in en door de mens. Het ontzagwekkende potentieel van de mens is geboren te worden in de over het universum regeerende familie van God. Gods plan is adembenevend en gaat ons uitdrukkingsvermogen ver te boven! En het oprichten van de oude natie Israël was een *integraal onderdeel* van Gods plan.

Het is belangrijk dat we Gods doel met het oude volk Israël begrijpen, want zonder deze essentiële kennis kan men het werkelijke doel en ongelooflijke potentieel van de mens niet *volledig* appreciëren en begrijpen!

Laten we nu dus aan dit intrigerende verhaal beginnen. We zullen beginnen met het doornemen hoe Gods geweldige basisplan zich ontvouwde vanaf Adam en Eva tot het stichten van de natie Israël. Daarna gaan we verder naar de oprichting van de nieuwtestamentische kerk van God – het "geestelijke Israël" in deze tijd. Tenslotte zullen we zien welke rol de volken van Israël tijdens het Millennium in Gods plan zullen spelen.

Maar zorg ervoor dat u – als u dat al niet hebt gedaan – uw Bijbel bij de hand hebt voordat u met deze studie begint. Het is heel belangrijk om elk schriftgedeelte dat in antwoord op de vragen wordt gegeven, op te slaan. En waarom zou u deze schriftgedeelten niet overschrijven, evenals de koningen van het oude Israël werden geïnstrueerd zelf Gods wetten over te schrijven? (Deuteronomium 17:18-20) [Opmerking vertaler: In het Hebreeuws komt het woord "laten" van de NBG niet voor!] Dit zal u helpen de essentiële waarheden die u bestudeert te onthouden en te begrijpen.

Laten we nu met dit belangrijke onderwerp beginnen!

LES 16

Van Adam tot Abraham

God schiep de eerste mensen in fysiek opzicht volmaakt. Toch waren ze *onvoltooide* werkstukken van Gods vakmanschap. Het geestelijke karakter van God moest nog in Adam en Eva en allen die uit hen zouden voortkomen, worden gebouwd. En in het proces van karakterbouwen moet de mens zijn eigen essentiële aandeel leveren.

Zoals we in les 14 leerden, verwierpen Adam en Eva God als de Openbaarder van geestelijke kennis. In het verwerpen van God verwierpen ze ook Zijn bestuur – de weg van Zijn wet van liefde. In plaats daarvan kozen zij Satans levenswijze van "nemen" – de zelfgerichte weg van ijdelheid, begeerte, nijd en jaloezie, wedijver leidend tot strijd, geweld,

verwoesting en opstand tegen autoriteit.

Als gevolg daarvan sneed God de eerste mensen en hun nakomelingen af van Zijn Heilige Geest en geestelijk geopenbaarde waarheid. Van toen af aan zou geestelijke kennis en behoud slechts aangeboden worden aan die relatief weinigen die God speciaal zou roepen – totdat Christus, de tweede Adam, Zijn regering op aarde begint en het denken van *alle* mensen voor Gods geestelijke waarheid geopend zal worden.

Toen de mens zich op aarde begon te vernieuwen, volgden al de zonen van Adam, met uitzondering van één, de door Satan geïnspireerde weg van de menselijke natuur. Voorafgaande aan Abraham worden er slechts drie mensen specifiek in de Bijbel genoemd die Gods levens-

wijze volgden.

1. Wie van de zonen van Adam werd door Jezus Christus een "rechtvaardig" mens genoemd? Mattheüs 23:35. Wie zijn de twee andere mensen die voorafgaande aan Abraham "met God wandelden"? Genesis 5:22; 6:9.

2. Van welke zoon van Noach stamde Abram (die later van God de naam Abraham kreeg) af? Genesis 11:11-27.

OPMERKING: Sem was een rechtstreekse voorvader van Abram. Het is mogelijk dat hij een bepaalde tijd bleef leven op basis van de kennis van God en misschien diende Hij hem ook wel. Maar er is geen verslag dat hij of iemand anders van de tijd van Noach tot Abram "wandelde met God". God riep speciaal Abram tot een functie ter voorbereiding op de oprichting van het Koninkrijk van God.

3. Zei God Abram het land van zijn verwanten te verlaten en naar een land te gaan dat Hij hem wijzen zou? Genesis 12:1. Wat beloofde God hem als hij zou gehoorzamen? De verzen 2 en 3.

OPMERKING: Let erop dat er *twee fasen* gekoppeld waren aan de beloften die God Abram deed. Het eerste deel – dat zijn fysieke nakomelingen een groot volk zouden worden – is puur *materieel* en nationaal (vers 2). Het laatste deel van de beloften is *geestelijk* en individueel – de belofte van de Messias en behoud door Hem (laatste deel van vers 3).

4. Gehoorzaamde Abram Gods instructies zonder protest of vragen? Vers 4. Waar leidde God hem heen? De verzen 5-7.

5. Breidde God deze fysieke, nationale beloften aan Abram later uit? Genesis 17:1-8.

OPMERKING: God beloofde dat uit Abraham volken en koningen zouden voortkomen, en dat Abrahams nakomelingen overvloedig in aantal zouden zijn. God beloofde Abraham en zijn nakomelingen ook "het hele land Kanaän".

6. Werden deze beloften later onvoorwaardelijk? Genesis 22:15-18.

7. Bevestigde God dezelfde beloften aan Isaak, Abrahams zoon? Genesis 26:1-5. En aan Jakob, Isaaks zoon? Genesis 27:26-29; 28:13-14; 35:9-12. Waarin werd Jakobs naam veranderd? Genesis 35:10.

OPMERKING: God deed beloften aan Abraham, Isaak en Jakob van zowel nationale voorspoed als de belofte van de "scepter" van eeuwig behoud dat door Jezus Christus komen zou.

8. Gaf Jakob (Israël) de zegen van Abraham door aan zijn kinderen? Genesis 49:1-2. Wie ontving de belofte van de "scepter"? Vers 10. En wie kregen de zegeningen van het eerstgeboorterecht? De verzen 22-26; 1 Kronieken 5:2.

9. *Beschouwde* Jakob Jozefs twee zonen, Efraïm en Manasse, *als zijn eigen zonen*? Genesis 48:3-5.

En gaf hij het eerstgeboorterecht – de materiële beloften – door aan hen? De verzen 15-20.

OPMERKING: De fysieke, materiële beloften werden door Jakob overgedragen op zijn zoon Jozef en zijn zonen, Efraïm en Manasse. (Oorspronkelijk waren er twaalf zonen van Jakob en zij werden bekend als de stammen van Israël. Maar daar Efraïm en Manasse Jozef vertegenwoordigen, waren er in werkelijkheid dertien stammen.)

Het boek *The United States and Britain in Prophecy* van onze Pastor General Herbert W. Armstrong maakt duidelijk wie de moderne nakomelingen zijn van de stammen Efraïm en Manasse die het eerstgeboorterecht kregen, en waarom zij in deze tijd zo gezegend zijn – niet vanwege enige rechtvaardigheid van hun kant (waar weinig of niets van te vinden is), maar vanwege Gods beloften aan hun trouwe voorvaderen Abraham, Isaak en Jakob. Velen nemen aan dat de Joden de stam met het eerstgeboorterecht zijn. Maar de Joden stammen af van Juda, en het eerstgeboorterecht behoorde Jozef toe!

Als u nog geen exemplaar hebt van het zojuist genoemde boek van de heer Armstrong, adviseren wij u dit onmiddellijk aan te vragen. Als u dit boek reeds gelezen hebt, neem het dan naar aanleiding van deze les nog eens door. Dit fascinerende boek geeft fundamentele achtergrondinformatie waarvoor we in deze les niet de ruimte hebben om dit door te nemen, maar die u beslist moet weten om het onderwerp dat we bestuderen volledig te kunnen begrijpen.

Israël wordt Gods "uitverkoren volk"

Zoals eerder in deze les vermeld had Israël (voorheen Jakob) twaalf zonen. Zijn favoriete zoon, Jozef, werd door zijn broers als slaaf verkocht. Jozef werd naar Egypte gevoerd en werd daar uiteindelijk een heerser waarboven alleen nog maar Farao stond. Een grote hongersnood was er de oorzaak van dat de patriarch Israël zijn zonen naar Egypte zond om voedsel te kopen; daar maakten ze opnieuw kennis met Jozef.

1. Verhuisde Israël, op verzoek van de Farao en Jozef, vanwege de hongersnood in het land Kanaän waar hij tot die tijd woonde, met zijn familie naar het land Egypte? Genesis 45:9, 17-18. Waar vestigden ze zich? Genesis 46:28.

2. Beloofde God Israël uiteindelijk weer uit Egypte terug te brengen? Genesis 46:2-4; 50:24.

3. Vermenigvuldigden de Israëlieten zich in Egypte uitermate? Exodus 1:7.

4. Kwam er na Jozefs dood een andere Farao aan de macht die Jozef niet had gekend, en maakte hij de Israëlieten tot slaven? De verzen 8-14.

5. Zag de God van Abraham, Isaak en Jakob de ellende van de Israëlieten in Egypte? Exodus 3:7.

Beloofde hij hen uit de slavernij te bevrijden en hen terug te brengen naar het land dat Hij Abraham beloofd had? Vers 8.

6. Wie riep God om het volk Israël uit de Egyptische slavernij en naar het Beloofde Land te voeren. Exodus 3:1-6, 9-10.

OPMERKING: God koos Mozes om de Israëlieten uit Egypte te leiden. Hij had er voordien voor gezorgd dat Mozes specifiek voor deze opdracht opgeleid zou worden door hem als prins aan het hof van de Egyptische Farao te laten opvoeden (Exodus 2:1-10). God gaf Aäron, zijn broer, de opdracht Mozes bij te staan door zijn woordvoerder te zijn (Exodus 4:10-16).

7. Was God van plan plagen over Egypte te laten komen als Farao weigerde de Israëlitische slaven te laten gaan? Exodus 3:19-20.

OPMERKING: In de daarna plaatsvindende plagen die God over Egypte bracht, keerde God de Egyptische goden en voorwerpen van verering tegen hen om hen te laten zien dat deze geen levende, actieve goden waren die Egypte konden helpen.

8. Wat was de laatste plaag die Farao er uiteindelijk toe bracht het volk te laten gaan? Exodus 12:29-33.

OPMERKING: De Israëlieten verlieten Egypte op het aandringen van Farao. Maar toen ze eenmaal vertrokken waren, veranderde hij van gedachten en leidde zijn leger in een achtervolging van Israël. Bij het bereiken van de Schelfzee konden de Israëlieten niet verder. Het leek erop dat ze in de val zaten. Voor hen lag een groot water en ze werden achtervolgd door het leger van Farao. Ze konden niets doen. Ze stonden daar en waren *hulpeloos!* Op dat moment *moesten* ze op God vertrouwen.

9. Hoe redde God Israël? Exodus 14:21-22.

OPMERKING: In Egypte had God Israëls bevrijding uit slavernij teweeggebracht door een serie bovennatuurlijke plagen. Nu veroorzaakte God op wonderbaarlijke manier dat het water van de Schelfzee zich terugtrok en aan beide zijden een muur van water vormde, waardoor er een breed, droog pad op de zeebodem ontstond. De Israëlieten trokken over dat pad door de zee.

10. Probeerden Farao en zijn leger Israël door de Schelfzee te achtervolgen? Vers 23. Wat gebeurde er met hen? De verzen 24-31.

OPMERKING: Eenmaal aan de andere kust van de Schelfzee aangekomen, keken de Israëlieten terug en zagen Farao en zijn leger over hetzelfde pad gaan als zij hadden gevolgd. Toen alle soldaten zich tussen de hoog oprijzende muren van water bevonden liet God het water opeens op hen neerstorten waardoor het Egyptische leger verdronk.

De Israëlieten trokken daarna verder naar de berg Sinai waar God hen hun kamp liet opzetten.

11. Welk voorstel deed God de Israëlieten door

Zijn knecht Mozes bij de berg Sinai? Exodus 19:3-6. Stemde het volk in met Gods verbond? De verzen 7 en 8. Wat werd Israël daardoor vanuit Gods oogpunt? Leviticus 26:12; Deuteronomium 29:13.

OPMERKING: God bood Israël een speciale relatie aan met Zichzelf. Het volk wilde God "ten eigendom" worden. [Opmerking vertaler: Zowel Statenvertaling als NBG vertalen het Hebreeuwse woord *cegullah* in Exodus 19:5 met eigendom. Dit woord duidt echter op een "*waardevol* eigendom, een *speciaal* bezit, een *schat*".] Zij wensten een "koninkrijk van priesters" en een "heilige natie" te worden. Zij stemden ermee in om onder Gods theocratisch bestuur te komen en zo werden ze Gods *uitverkoren volk*.

Door Mozes deed God de Israëlieten het voorstel van een verbondsovereenkomst die eeuwen later bekend kwam te staan als het "Oude Verbond". (Het verbond met Israël bij de Sinai was een type en voorloper van het NIEUWE VERBOND. Dat laatste zal worden gesloten met de nieuwtestamentische KERK, die het *geestelijke* Israël is. Het onderwerp van het Oude en Nieuwe Verbond zal tot in detail in les 17 worden bestudeerd.)

12. Welke materiële zegeningen beloofde God aan Israël – als zij Zijn geboden zouden gehoorzamen – toen het verbond eenmaal bekrachtigd was? Deuteronomium 28:1-14; Leviticus 26:1-13.

13. Beloofde God Israël ook dat ze een groot volk zouden worden als ze Hem gehoorzaamden? Deuteronomium 4:5-8. Zou Israël op die manier een *voorbeeld* voor alle volken zijn geworden? Zelfde verzen.

OPMERKING: Als Israël Gods geboden hield, zouden zij iedere voorstelbare, materiële zegen ontvangen. En andere volken zouden hun voorbeeld en zegeningen hebben gezien, en zouden dan God ook hebben willen gehoorzamen!

14. Maar welke *vervloeking* zouden ten uitvoer worden gebracht als Israël God niet gehoorzaam was? Deuteronomium 28:15-68; Leviticus 26:14-39.

15. Kreeg Israël de opdracht te *kies*en – materiële zegeningen en een lang leven aan de ene kant, of vervloeking en dood aan de andere kant? Deuteronomium 30:15-20.

OPMERKING: God zette alles voor Israël uiteen. Hij gaf hun Zijn wet die zij zouden moeten gehoorzamen en gaf tot in detail precies aan wat er zou gebeuren als zij ervoor kozen te gehoorzamen of niet te gehoorzamen. *Als* zij Zijn wetten zouden gehoorzamen en zich aan Zijn bestuur zouden onderwerpen, zou Hij hun voorspoed geven, hen de rijkste en machtigste natie op aarde maken.

Maar let erop dat God in dit alles *alleen nationale* en *materiële zegeningen* beloofde. Er was *geen belofte van eeuwig leven*. Hij bood hun GEEN

geestelijk behoud aan!

Israël maakt de verkeerde keus

Laten we nu kijken naar wat Israël deed toen ze eenmaal de kennis over Gods levenswijze ontvangen hadden en ze ermee hadden ingestemd God te gehoorzamen.

1. Nadat het verbond tussen God en Israël bekrachtigd was, riep God Mozes op de berg Sinai te komen, waar hij veertig dagen verbleef. Wat vroegen de Israëlieten aan Aäron terwijl Mozes weg was? Exodus 32:1. Hoe reageerde Aäron? De verzen 2-5.

OPMERKING: Al snel nadat Israël een verbondsrelatie met God sloot – waarbij ze beloofden Hem te gehoorzamen – *vergaten* ze de God die rechtstreeks tot hen gesproken had en die hen op wonderbaarlijke wijze uit de slavernij in Egypte had bevrijd! Zij vervaardigden een gouden kalf en vereerden dat, en overtraden aldus het eerste en het tweede gebod!

2. Wat was het resultaat van Israëls zonde? Vers 35.

OPMERKING: Gods toorn ontbrandde tegen Israël (Exodus 32:10). Desondanks kwam Mozes voor hen tussenbeide bij God zodat ze niet allemaal vernietigd werden (de verzen 11-14).

3. In het tweede jaar nadat ze uit Egypte getrokken waren, toen Israël in de woestijn van Paran kwam, gaf God Mozes opdracht twaalf verspieters naar Kanaän te sturen. Wat moesten die daar doen? Numeri 13:17-20.

4. Welk verslag deden de mannen na hun terugkeer? De verzen 25-28, 32-33. Was het resultaat daarvan dat de Israëlieten tegen God klaagden en naar Egypte wilden terugkeren? Numeri 14:1-4.

OPMERKING: Omdat Israël weigerde in geloof verder te gaan om het Beloofde Land in bezit te nemen, veroordeelde God hen tot veertig jaar rondzwerven in de woestijn, totdat iedereen van 20 jaar oud en ouder (behalve de twee trouwe verspieters Jozua en Kaleb) gestorven zou zijn (Numeri 14:11-38). Zodoende mocht die generatie Israëlieten het Beloofde Land niet binnengaan. Maar hun kinderen gingen het land Kanaän binnen onder leiding van Jozua, de opvolger van Mozes.

5. Zegende God, zoals Hij had beloofd te doen, de volgende generatie van Israël voor hun gehoorzaamheid? Jozua 21:43-45.

OPMERKING: God was trouw aan Zijn verbond met Israël. Hij gaf hun voorspoed in overvloed voor hun gehoorzaamheid onder Jozua's rechtvaardige leiding.

6. Bleef het volk Israël God gehoorzamen na de dood van Jozua? Richteren 2:8, 10-13.

OPMERKING: Een nieuwe generatie keerde zich van God af en oogstte de vervloekingen waar-

voor ze gewaarschuwd waren. Maar God zond in Zijn barmhartigheid Israël richteren om hen van hun onderdrukkers te verlossen. Zodra de richter was gestorven, keerde het volk zich echter weer tot afgodendienst (de verzen 18 en 19). Dit gebeurde herhaaldelijk.

In de dagen van Samuël beging Israël zelfs een nog grotere zonde. Zij verwierpen God als hun koning – ze vroegen een menselijke koning, waar God mee instemde (1 Samuël 8:4-8).

God bleef desondanks met Israël handelen. Onder de latere regering van David en zijn zoon Salomo gaf God de natie een geweldige welvaart. Omdat Salomo echter afgodendienst bedreef (1 Koningen 11:1-8), verdeelde God na zijn dood de natie in tweeën – het huis van Israël in het noorden en het huis Juda in het zuiden (de verzen 29-38).

Tijdens de regering van vele koningen pleitte God door Zijn profeten bij Zijn volk Israël en Juda – hen aansporend tot Zijn levenswijze terug te keren. Maar honderden jaren lang weigerden zij de les te leren die ervaring hun zou moeten hebben geleerd.

Uiteindelijk zond God, zoals Hij gewaarschuwd had te doen, het huis van Israël in Assyrische gevangenschap, en Juda ging zo'n 125 jaar later in Babylonische ballingschap.

Waarom zij hun belofte verbraken

Waarom slaagde Israël er niet in zich aan het verbond te houden dat ze met God sloten, zelfs al had God hun Zijn wetten geopenbaard, Zijn bestuur over hen ingesteld en zij ermee hadden ingestemd Hem te gehoorzamen? Om dit te beantwoorden moeten we Gods *doel* begrijpen waarom Hij Israël tot Zijn volk verkoos.

1. Wat was de reden dat God Israël tot Zijn uitverkoren volk maakte? Deuteronomium 7:6-11; 10:15.

OPMERKING: God verkoos Israël boven alle volken op aarde om Zijn eigen volk te zijn op basis van Zijn liefde voor en Zijn beloften *aan hun voorvaderen* – Abraham, Isaak en Jakob. Als Gods uitverkoren volk moest Israël een *voorbeeld* zijn van gehoorzaamheid aan God zodat alle andere volken dit zouden gaan volgen (Deuteronomium 4:5-8).

Maar in plaats van door het onderhouden van Gods geboden de leidersrol onder de volken op zich te nemen, volgden ze de wegen en gewoonten van de heidense volken om hen heen! Zij mislukten jammerlijk om een "koninkrijk van priesters" en een "heilig volk" te zijn (Exodus 19:5-6) en een *voorbeeld* voor de wereld om na te volgen.

Maar waarom? Was het hun niet mogelijk God te gehoorzamen? Het antwoord op deze vraag brengt ons bij de essentie van deze les!

2. Hoe wordt het hart, of het denken, van de

mens beschreven? Jeremia 17:9. Is het voor het vleeselijk denken, zonder Gods Geest, mogelijk zich aan Gods wet te onderwerpen? Romeinen 8:7.

3. En is het zonder Gods Geest ook maar enigszins mogelijk om *geestelijke* kennis – inclusief de principes van Gods wet – werkelijk te begrijpen? 1 Corinthiërs 2:9-11, 14

OPMERKING: De natuur van de mens kan heel zondig zijn zonder Gods Geest (Galaten 5:19-21). Dit is zo, zoals we in vorige lessen leerden, omdat Satan, de god van deze wereld, zijn natuur – zijn houding van zonde – "uitzendt" naar het denken van alle mensen (2 Corinthiërs 4:4; Efeziërs 2:2).

Israël als geheel werd Gods Geest niet aangeboden. Alleen hun profeten en de door God aangestelde leiders werd de Heilige Geest gegeven (Numeri 14:24; 1 Petrus 1:10-11). Zodoende weerstonden de Israëlieten Satan *niet* en onderwierpen ze zich niet aan God.

Het oude Israël beseftte zijn gebrek aan Gods kracht niet toen het met de voorwaarden van het Oude Verbond instemde. Zij hadden verschrikkelijk hard geestelijke hulp nodig, maar beseften dat niet. Zij hadden zelfs grote moeite om de letter van de wet te onderhouden.

Zonder Gods Geest was Israël ook beperkt tot het verwerven en begrijpen van *materiële* kennis, zelfs al gaf God hun de kennis van Zijn geestelijke wetten. Daarom konden ze de *geestelijke bedoeling* van Gods wet niet begrijpen – laat staan die gehoorzamen!

Bedenk dat Adam en Eva ook door God geïnstrueerd waren in Zijn levenswijze. Maar ook zij verwierpen die en keerden zich tot de weg van zelfgerichtheid – van ijdelheid, lust en begeerte – van jaloezie en naijver – van wedijver en strijd.

4. Beseftte God toen Hij het verbond met Israël sloot, dat het volk niet in staat zou zijn het te houden? Deuteronomium 5:28-29. Gaf God hun het geestelijke inzicht om de lessen te begrijpen die zij zouden moeten hebben leren uit hun 40-jarige zwerftocht door de woestijn? Deuteronomium 29:4. Wist God dat Israël Hem niet zou gehoorzamen nadat zij het Beloofde Land binnengingen? Deuteronomium 31:20.

OPMERKING: God *wist* dat Israël het verbond dat Hij met hen had gesloten, zou verbreken. Maar Hij wilde de mensheid een waardevolle les leren door de ervaringen en het afschrikwekkende voorbeeld van Israël.

De vele generaties van Israël en Juda bewezen voor eens en altijd dat het denken van de mens *zonder de Heilige Geest* van God niet in staat is om de kennis van Gods geestelijke levenswijze zoals gedefinieerd door Zijn geestelijke wet – de tien geboden – op te nemen en te gebruiken. Zo liet God door Israël zien dat het denken van de mens, met de

"menselijke" geest maar zonder de toevoeging van Gods Heilige Geest, *zich niet aan God kan onderwerpen en evenmin de menselijke problemen en onheilen die geestelijk van aard zijn, op kan lossen*. De vleeselijke mens kan gewoonweg de geestelijke problemen die de mensheid plagen niet aanpakken en oplossen!

God gebruikte het oude Israël om deze onuitwisbare lessen in de bladzijden der geschiedenis te schrijven, lessen die God wil dat alle mensen leren als de tijd aanbreekt dat voor iedereen geestelijk begrip wordt geopend – niet alleen aan die oude Israëlieten, maar aan ieder menselijk wezen dat ooit heeft geleefd!

Het geestelijke Israël wordt in deze tijd geroepen

De beloften aan Abraham waren tweeledig – materieel en geestelijk. Desondanks werden de Heilige Geest en eeuwig behoud niet aan het oude Israël als geheel aangeboden, behalve de enkelen die door God werden geroepen om een speciale taak ter voorbereiding van de oprichting van het Koninkrijk van God uit te voeren.

Laten we nu de *geestelijke* fase van de beloften traceren vanaf de tijd van Abraham tot in deze tijd.

1. Wat was precies het tweede deel van de beloften die God aan Abraham deed? Laatste deel van Genesis 12:3.

OPMERKING: De tweede fase van de beloften – "met u zullen alle geslachten des aardbodems gezegend worden" – verwijst uiteindelijk naar de Messias en behoud door Hem. Deze belofte werd – evenals het materiële deel van de beloften – op Abrahams zoon Isaak overgedragen en daarna op zijn zoon Jakob (Genesis 26:1-5; 35:9-12).

2. Op welke van Jakobs twaalf zonen werd de geestelijke belofte overgedragen? Genesis 49:10; Johannes 4:22.

OPMERKING: De "scepter" was de belofte van een koninklijke lijn voortkomend uit Juda en uitlopend in Jezus Christus en eeuwig leven door Hem.

3. Bewijst Lucas 3:23, 34 dat Jezus een rechtstreekse afstammeling – een "zaad" – was van Abraham? Was het duidelijk dat Hij voortkwam uit de stam Juda? Vers 33. Let ook op wat Hebreëen 7:14 zegt.

OPMERKING: Lucas legt de genealogie van Jezus vast via Zijn moeder Maria. Jozef, genoemd in Lucas 3:23, was eigenlijk de schoonzoon van Eli, de vader van Maria. Zo laat Lucas zien dat Jezus rechtstreeks afstamde van Abraham (vers 34).

Een van de redenen dat Christus bijna 2000 jaar geleden als menselijk wezen naar de aarde kwam, was om het evangelie van het Koninkrijk van God te verkondigen aan een overblijfsel van de Israëlieten dat in die tijd in Palestina woonde. Hij zei

hun: "Bekeert u en gelooft het evangelie" (Marcus 1:14-15).

Maar let erop dat God de geestelijke blindheid die deze nakomelingen van Israël in die tijd nog steeds bedekte, niet wegnam.

4. Waarom sprak Jezus in gelijkenissen tot de menigten? Marcus 4:10-11. Wilde Hij hiermee Zijn onderwijs duidelijker maken? Vers 12. Was dit niet een vervulling van een profetie die we in Jesaja vinden? Jesaja 6:9-10.

OPMERKING: Toen Christus de eerste keer kwam was het niet Gods bedoeling geestelijk begrip en bekering te verlenen aan de nakomelingen van Israël als geheel. Zoals we straks zullen zien ligt Israëls kans op behoud nog steeds in de toekomst.

5. Bedenk dat we in vorige lessen leerden dat niemand tot Christus kan komen en zich echt kan bekeren tenzij de Vader hem *roept* (Johannes 6:44). Hoeveel mensen *riep* de Vader na drieënhalve jaar van prediken om discipelen van Christus te zijn? Handelingen 1:15.

OPMERKING: Van de vele duizenden die Jezus het goede nieuws van het Koninkrijk van God hadden horen verkondigen, waren er slechts 120 die geloofden!

6. Had Jezus eerder beloofd de Heilige Geest naar Zijn discipelen te zenden? Johannes 16:7; 14:26. Waar moesten ze in opdracht van Christus wachten om Gods Geest te ontvangen? Lucas 24:49.

7. Wanneer vervulde God de belofte om Zijn Heilige Geest te zenden? Handelingen 2:1-4.

OPMERKING: Op Pinksteren 31 n.Chr., precies 50 dagen na Christus' opstanding, zond God de Heilige Geest om de discipelen van Christus te verwekken en te versterken.

8. Wie stond op om tot de menigten der Joden te spreken die daar op de Pinksterdag vanuit diverse naties bijeen waren? Handelingen 2:14. Hoeveel mensen riep God nog meer als resultaat van deze preek? Vers 41. Wat deden zij om Gods Geest te ontvangen? Vers 38.

9. Waar gingen deze nieuwe bekeerlingen automatisch deel van uitmaken toen ze eenmaal Gods Geest hadden ontvangen? 1 Corintiërs 12:13. Over welk lichaam heeft Paulus het? Vers 27; Efeziërs 1:22-23; Colossenzen 1:18.

OPMERKING: In 1 Corintiërs 12 heeft de apostel Paulus een analogie getrokken tussen het menselijk lichaam en Gods kerk. In vers 13 heeft hij het over "gedoopt" – *geplaatst* – worden in het geestelijke "lichaam", de kerk van God. Als iemand dus Gods Geest ontvangt, wordt hij automatisch een geestelijk verwekt lid van Gods kerk. (Als u vragen hebt over of God *u* geroepen heeft om u in *Zijn* kerk te plaatsen, aarzel dan niet een bezoek aan

te vragen door een van onze dienaren om u over deze belangrijke geestelijke zaak te adviseren. Les 12 bevat instructies hoe u contact kunt leggen met een dienaar van de Worldwide Church of God bij u in de buurt.)

Maar zij die God op die gedenkwaardige Pinksterdag in Zijn kerk riep waren Joden, of Jodengenoten (Handelingen 2:5, 10). Op dat moment waren er geen heidense (niet-Joodse) bekeerlingen.

10. Wanneer en hoe opende God uiteindelijk behoud voor de heidenen? Lees heel Handelingen 10 en let in het bijzonder op de verzen 34 en 35. Zie ook Handelingen 28:28.

OPMERKING: Ongeveer tien jaar nadat God met Zijn geestelijke kerk begon, begon Hij heidenen tot bekering en behoud te roepen. Maar de beloften van behoud werden gedaan aan Abraham en zijn nakomelingen! Hoe kan een heiden dan een erfgenaam van deze beloften worden?

11. Hoe wordt iemand die *geen* rechtstreekse afstammeling is van Abraham, "erfgenaam" van de geestelijke beloften die aan hem werden gedaan? Galaten 3:27-29.

OPMERKING: Paulus laat zien dat de enige manier waarop heidenen *erfgenaam* van de beloften tot behoud gedaan aan Abraham kunnen worden, was door kinderen ("zaad") van Abraham te worden middels een *geestelijk zoonschap* door Christus! Zo kunnen mensen uit alle volken "erfgenaam" worden van de geestelijke beloften die God aan Abraham deed, door zijn "zaad" te worden door Christus.

We lezen ook in Galaten 3:7: "Gij bemerkt dus, dat zij, die uit het geloof zijn, *kinderen* van Abraham zijn." Als u – ongeacht uw ras – een geestelijk verwekte christen bent, is Abraham uw "vader" in het geloof en komt u in aanmerking om de geestelijke beloften te beërven!

Hoe staat het dan met de Israëlieten? Is het voldoende om door natuurlijke geboorte een Israëliet te zijn? Of moeten zij ook van Christus worden om deze beloften te ontvangen?

In Romeinen 11 illustreert Paulus het *geestelijke zoonschap* door Christus middels de analogie van het inenten van takken in een olijfboom.

12. Laat Paulus zien dat de Israëlieten, vertegenwoordigd door de takken van een olijfboom, *geestelijk verblind* zijn? Romeinen 11:7, 25. Waarom? De verzen 20 en 32.

OPMERKING: God heeft ter vervulling van Zijn plan toegestaan dat Israël geestelijk verblind werd. En dat plan omvat het behoud van de wereld, inclusief Israël.

13. Heeft het wegbreken van Israël van de olijfboom het mogelijk gemaakt dat de heidenen in die boom geënt werden? De verzen 17 en 24.

OPMERKING: Paulus beeldt Israël uit als een

natuurlijke olijfbom waarvan takken weggebroken werden vanwege ongelof – ongehoorzaamheid aan God. Dit maakte het mogelijk dat God takken van de wilde olijfbom – heidenen – op die boom kon enten.

14. Maar kan Israël – al zijn ze nu "weggebroken" – weer teruggeënt worden? De verzen 23 en 24.

OPMERKING: De blindheid van het oude Israël zal niet voor altijd blijven. Hun tijd van begrip en deelname aan Gods plan van behoud is nog niet aangebroken (vers 26).

Maar ondertussen zijn de verhoudingsgewijs weinige Israëlieten *die God geroepen heeft*, "geestelijke Israëlieten" geworden. Door Christus zijn zowel zij als heidenen leden geworden van het geestelijke huisgezin van God (Efeziërs 2:19) en zijn ze één gemaakt in *één geestelijk lichaam* – de kerk van God! (Galaten 3:28).

15. Het oude Israël had geen toegang tot Gods Geest. En hoe worden ze toch genoemd? 1 Kronieken 13:2; Handelingen 7:38.

OPMERKING: Israël werd de "vergadering Israëls" genoemd en [in Engelse Bijbels] "church" [kerk], omdat dit volk het *fysieke type* was van de geestelijke kerk die Christus bij Zijn eerste komst begon te bouwen (Mattheüs 16:18). Dit is een ander voorbeeld van het dualiteitsprincipe in Gods plan.

God bereidt het Koninkrijk van God voor in *duale fases*. Eerst was er het oudtestamentische Israël. Zij waren vleeselijk gericht in hun denken, hadden niet Gods Heilige Geest. Zij vormden de *vleselijke* vergadering of kerk van Israël. In nieuwtestamentische tijden zijn geestelijk verwekte kinderen van God de *geestelijke* kerk van God, samengesteld uit leden van alle nationaliteiten die door Christus "geestelijke Israëlieten" zijn geworden. (Deze DUALITEIT in Gods programma wordt geïllustreerd door het Oude en Nieuwe Verbond, die in de volgende les besproken zullen worden.)

De nieuwtestamentische kerk van God heeft de Geest van God ontvangen. En zij die in Gods kerk zijn, worden door God middels Zijn Geest voorbereid om in Zijn heersende familie geboren te worden, de familie die bij Christus' wederkomst Zijn bestuur op aarde zal herstellen!

16. Maken degenen die tot het lichaam of de kerk van Christus behoren deel uit van het geestelijke huisgezin van God? Efeziërs 2:19. Wie vormt het fundament van dit gebouw? De verzen 19-22.

OPMERKING: Paulus vergelijkt hier Gods kerk met een gebouw. De oudtestamentische profeten – samen met de nieuwtestamentische apostelen – vormen het *fundament* van de ware kerk, met Jezus Christus als de hoeksteen.

17. Hadden de patriarchen en profeten uit de oudheid – degenen die God riep voordat Christus

Zijn nieuwtestamentische kerk had opgericht – toegang tot de Heilige Geest? 1 Petrus 1:10-11.

OPMERKING: Let erop dat de "Geest van Christus *in hen*" was. God gaf Zijn Geest alleen aan hen die Hij riep om speciale taken uit te voeren. Die weinigen hadden de Heilige Geest en zullen in Gods Koninkrijk geboren worden, zoals ons in Hebreëen 11 duidelijk wordt gezegd.

Eveneens hebben degenen die in deze tijd tot Gods kerk worden geroepen een geweldig werk uit te voeren. Christus heeft Zijn kerk in deze tijd de opdracht gegeven het evangelie van het Koninkrijk van God aan de hele wereld te verkondigen! (Mattheüs 28:19-20; 24:14).

18. Zijn zij die tot Gods kerk behoren ook in opleiding voor verantwoordelijkheden in de wereld van morgen? Openbaring 2:26-27; 5:10; 20:4.

OPMERKING: Het geestelijke Israël in deze tijd wordt opgeleid om bij Zijn wederkomst met Christus als een geestelijk "koninkrijk van priesters" te regeren. Zij zullen Hem helpen het bestuur van God over de hele aarde te herstellen en de volken Gods fantastische levenswijze te onderwijzen!

Maar wat gebeurt er dan met het oude Israël en hun nakomelingen? Mislukte dat vleeselijke volk volledig? Zal het een kans krijgen om een voorbeeld te zijn voor de rest van de wereld om na te volgen?

Gods modelvolk in het Millennium

God openbaart dat Hij Zijn uitverkoren volk niet heeft verlaten. Hij is Zijn verbond met het oude Israël niet vergeten. God zal de nakomelingen van Israël die in deze tijd leven de gelegenheid geven om volgens Zijn wetten te leven, ook al slaagden hun voorvaders daar duizenden jaren lang niet in. Deze keer *zullen ze gehoorzamen!* Laten we begrijpen hoe God dit in de heel nabije toekomst teweeg zal brengen.

1. Wist God dat Abrahams nakomelingen Hem en Zijn levenswijze zouden verlaten? Deuteronomium 31:16. Hoe zou God hen straffen? De verzen 17 en 18; hoofdstuk 4:25-28.

OPMERKING: Het oude Israël verliet God, beging afschuwelijke zonden, zoals Hij wist dat ze zouden doen. Als straf voor hun ongehoorzaamheid zorgde God ervoor dat ze in ballingschap gingen en onder de volken verstrooid werden. In deze tijd woont slechts een kleine minderheid van hun nakomelingen, hoofdzakelijk van de stam Juda, in de moderne staat Israël – een deel van het "belofde land" van het oude Israël.

2. Zoals in het eerder genoemde boek *The United States and Britain in Prophecy* van de heer Armstrong is uitgelegd, openbaart bijbelse profetie dat de stammen van Israël die het eerstgeboorte-

recht verwierven (Efraïm en Manasse), opnieuw gevangen genomen zullen worden vanwege hun voortdurende nationale zonden. Zullen de nakomelingen van Israël in deze tijd over de hele aarde verstrooid worden? Jesaja 11:11-12. Zullen zij zich in hun verdrukking in de *eindtijd* tot God wenden? Deuteronomium 4:29-30. (Let in vers 30 van de Statenvertaling in het bijzonder op de woorden "het laatste der dagen".) Zal God dan het verbond dat Hij met Abraham, Isaak en Jakob sloot gedenken? Vers 31.

3. Zal God Zijn in ballingschap verblijvende volk terugbrengen naar het land dat Hij aan Abraham beloofde? Deuteronomium 30:1-5. In welke tijd zal dit bijeenbrengen van het overblijfsel van Israël zich afspelen? Jesaja 27:12-13.

OPMERKING: Het blazen van de "grote trompet" verwijst naar de "laatste trompet" die het signaal is van Jezus Christus' wederkomst naar de aarde als Koning der koningen (1 Thessalonicenzen 4:16; Openbaring 11:15). Bij Zijn wederkomst zal Christus het overblijfsel van Israël opzoeken en uit deze toekomstige ballingschap terugbrengen. Zij die na de spoedig komende grote verdrukking nog in leven zijn, zullen worden teruggebracht naar het land Palestina waar alle dertien stammen in overeenstemming met hun vorig bezit zullen worden gevestigd.

4. Zal deze komende exodus van Gods volk Israël uit hun ballingschap overal ter wereld veel groter zijn dan hun vroegere exodus uit Egypte in de dagen van Mozes? Jeremia 16:14-15; 23:3, 7-8.

OPMERKING: De door God geïnspireerde profetie in Jeremia over deze toekomstige exodus werd in ongeveer 600 v.Chr. geschreven. De eerste exodus was slechts een *kleiner* type of voorloper van een tweede en *veel grotere* exodus die nog komen moet!

Let erop dat deze bijeengebrachte Israëlieten als Christus terugkeert niet onsterfelijk worden, maar ze worden juist als fysieke menselijke wezens naar het beloofde land van oude tijden *teruggebracht*.

5. Zal God als ze eenmaal terug zijn in het land dat aan hun voorvader Abraham werd beloofd, de naties van Juda en Israël herenigen? Ezechiël 37:16-22. Wie zal hun koning zijn? De verzen 24 en 25.

OPMERKING: Bij Christus' wederkomst zal David, die tijdens zijn sterfelijke leven als koning over alle stammen van Israël regeerde, tot onsterfelijkheid worden opgewekt. En zoals God lang geleden beloofde, zal David weer koning over Israël zijn nadat God de nakomelingen van het oude Israël uit deze tijd verenigt.

6. Zal God ervoor zorgen dat Zijn terugverworven volk zichzelf gaat zien zoals Hij hen ziet en zullen ze zich verafschuwen vanwege hun zon-

digheid, en zal Hij hun voor de eerste keer een houding van berouw en bekering geven? Ezechiël 20:42-44; Jeremia 31:8-9; 50:3-5. Zal God hen reinigen van hun zonde? Ezechiël 36:24-25; Jeremia 33:7-8. Zal Hij hun ook Zijn Heilige Geest geven zodat zij Hem kunnen gehoorzamen? Ezechiël 36:26-27; 11:19-20.

OPMERKING: Israël zal diep berouw hebben over hun zondigheid waardoor ze God ertoe brachten hen tijdelijk te verlaten en toe te staan dat ze in nationale ballingschap werden gevoerd – om hen wakker te maken! Ze zullen God dan oprecht zoeken, zich bekeren van hun zonden, Gods Heilige Geest ontvangen en een "eeuwigdurend verbond dat niet vergeten zal worden" aangaan (Jeremia 50:5). Dit was niet mogelijk in de dagen van het Oude Verbond toen het volk als geheel *Gods Geest niet had ontvangen*.

Bedenk dat het oude Israël zonder de Heilige Geest niet het "hart" had om God te gehoorzamen (Deuteronomium 5:29; 29:4). Maar als God eenmaal Zijn Geest aan Zijn uitverkoren volk geeft, dan zullen ze gehoorzaam blijven, niet meer van Zijn levenswijze afwijken (Jeremia 32:39-40). Gods Heilige Geest maakt alle verschil! Israël zal in staat zijn Gods levenswijze te begrijpen en Hem van harte te gehoorzamen!

7. Zal God door blijven gaan om het berouwvolle, geestelijk verwekte Israël kennis en *begrip* van Zijn levenswijze te geven? Jesaja 54:13; Jeremia 3:15. Zal dit uiteindelijk leiden tot hun wedergeboorte in de heersende familie van God? Jesaja 45:17; Romeinen 11:26-27.

8. Zal God ervoor zorgen dat tijdens het Millennium de natuurwetten ten gunste van Zijn *gehoorzaam* volk zullen werken? Jesaja 41:18; Ezechiël 34:26; Maleachi 3:10-12. Zal er grote vreugde zijn over de overvloed van de oogsten en vee die God hun geven zal? Jeremia 31:12. Zal er een niet te omschrijven overvloed zijn aan voedsel? Amos 9:13.

OPMERKING: Tijdens het Millennium zal God alle materiële zegeningen die Hij hun voorouders beloofde te geven als ze zouden gehoorzamen, over het gehoorzame Israël uitstorten (Leviticus 26; Deuteronomium 28).

Al zijn het Britse Gemenebest en de Verenigde Staten – Efraïm en Manasse – in deze eindtijd de rijkste en machtigste naties op aarde geweest (vanwege Abrahams gehoorzaamheid aan God), toch is hun status onder de naties in deze tijd slechts een voorproefje van een zelfs nog *grotere* rijkdom en macht (in de dienst van God) die komen zal als heel Israël eenmaal onder het bestuur van God staat.

9. Er werd geprofeteerd dat Abrahams nakomelingen uiterst talrijk zouden worden (Genesis 13:16). Zal de omvang van Israëls bevolking in het

Millennium zijn top bereiken? Ezechiël 36:10-11; Jesaja 60:21-22. Hoe beschrijft God deze toekomstige explosieve groei van de Israëlieten waarbij ze zich over alle delen van de globe zullen verspreiden? Jesaja 27:6.

10. Zal Israël de *hele wereld* beërven? Jesaja 54:2-4. Zullen alle volken op deze manier gezegend worden omwille van Abrahams "zaad"? Genesis 28:14. Maar hoe? Jesaja 61:9; 62:1-2, 7. Zullen de heidenen daarom Gods wegen willen leren en aan Christus gehoorzaam worden? Jesaja 2:1-3.

OPMERKING: Het was de bedoeling dat Israël in zowel materieel als geestelijk opzicht een zegen zou zijn voor de rest van de wereld. De heidenen zullen op soortgelijke manier gezegend worden als ze Israëls *uitstekende VOORBEELD van gehoorzaamheid aan God* volgen! En ook zij zullen door middel van Christus geestelijk worden gezegend door Abrahams "zaad" – geestelijke Israëlieten – te worden (Galaten 3:28-29), waarbij ze geestelijk worden verwekt en uiteindelijk geestelijk geboren zullen worden in de familie van God!

In het Millennium zal Israël werkelijk Gods *modelnatie* worden – de leider die alle naties zullen willen volgen. Maar wat kunnen we zeggen over die oude Israëlieten die lang geleden in hun zonden stierven? Zullen ook zij een kans hebben om tot berouw en bekering te komen, Gods Geest te ontvangen, God te gehoorzamen en leden te worden van Zijn heersende familie?

Het oude Israël zal een "heilige natie" worden

De apostel Paulus schreef: "God heeft zijn volk [Israël] niet verstoten, dat Hij tevoren gekend heeft" (Romeinen 11:2). Het oude Israël zal ook een kans krijgen om Gods Heilige Geest te ontvangen en God van harte te gehoorzamen. Maar hoe is dit mogelijk? Deze Israëlieten zijn al duizenden jaren dood! Waar passen de mensen van het oude Israël precies in Gods fantastische basisplan?

1. Is het Gods wil dat de hele mensheid de waarheid over Zijn basisplan zal gaan begrijpen? 1 Timotheüs 2:4; 2 Petrus 3:9. Zal *heel* Israël daarom de gelegenheid krijgen om geestelijk behoud te ontvangen? Romeinen 11:26.

2. Is er geprofeteerd dat er na het Millennium een opstanding tot *fysiek* leven zal plaatsvinden? Het eerste deel van Openbaring 20:5, en de verzen 11-13.

OPMERKING: Allen die sinds Adam ooit hebben geleefd en zijn gestorven en die *geen* kennis hebben gehad van Gods plan van behoud, zullen

opgewekt worden en de kans krijgen dit te begrijpen! Deze opstanding tot fysiek leven vindt plaats *na* het Millennium (Openbaring 20:4-5). Zij die dan worden opgewekt, zullen 100 jaar leven (Jesaja 65:20).

Deze fysieke stervelingen zullen hun *eerste echte kans* hebben om Gods Heilige Geest te ontvangen, in Gods heilig, rechtvaardig karakter te *groeien* en in de over het universum regerende familie van God *geboren* te worden! Hun zal Gods levenswijze worden onderwezen en ze zullen naar het woord van God geoordeeld worden (Openbaring 20:12) – evenals zij die in Gods kerk zijn, in deze tijd worden geoordeeld (1 Petrus 4:17). (De verbazingwekkende waarheid over deze komende tijd van oordeel zal het onderwerp zijn van een toekomstige les.)

3. Zal het oude Israël uit de doden worden opgewekt als het oordeel van de grote witte troon van Openbaring 20 aanbreekt? Ezechiël 37:1-11. Let in het bijzonder op vers 11. Wat zal Israël zeggen als God hen weer fysiek, sterfelijk leven teruggeeft? Het laatste deel van vers 11. Hoe zal God antwoorden? Vers 12. Wat zal God hun geven? Vers 14. Zal het oude Israël dan de ware God kennen? Vers 13.

OPMERKING: God is niet onrechtvaardig. Hij zal niemand de gelegenheid tot geestelijk behoud ontzeggen. Iedereen zal een volledige kans krijgen, inclusief al die Israëlieten uit de oudheid die stierven zonder ooit de gelegenheid te hebben gehad Gods plan te kennen. Zij zullen worden opgewekt en *hun kans krijgen* – en zonder een duivel om hen te verzoeken!

De illustratie van het "dal vol droge beenderen" in Ezechiël 37 laat het hele huis van Israël zien – zij die geestelijk blind waren en leefden en stierven zonder een kans te krijgen – in een toestand waarin ze weer tot sterfelijk leven als voorheen worden opgewekt. Het laat zien hoe hun begrip wordt geopend – de kennis van Gods levenswijze wordt hun voor de eerste keer bekend als gevolg van het ontvangen van de Heilige Geest van God.

Dan zal het oude Israël tenslotte Abrahams *geestelijke* kinderen worden en erfgenaam van de belofte van eeuwig leven in het Koninkrijk van God. Tenslotte zal, zoals God Paulus inspireerde te schrijven: "heel Israël behouden worden". Israël als geheel zal haar door God vastgestelde doel hebben vervuld! Het zal het "heilige volk" zijn geworden zoals Gods oorspronkelijke bedoeling was (Exodus 19:6).